

STOWARZYSZENIE PSYCHOLOGÓW SĄDOWYCH W POLSCE

Kraków, dn. 12.10.2021

Ocena przydatności w opiniowaniu psychologiczno -sądowym Baterii Testów do badania Funkcjonowania Społecznego (B-KFS) oraz Motywacji i Amotywacji (B-KMiA)

Na prośbę Pani Kariny Porębskiej, Prezesa Firmy Diagmatic – wydawcy testów do diagnozy psychologicznej, Stowarzyszenie Psychologów Sądowych w Polsce zapoznało się z dwoma bateriami testów opracowanych przez firmę Diagmatic: do oceny Funkcjonowania Społecznego (B-KFS) oraz Motywacji i Amotywacji (B-KMiA).

Biorąc pod uwagę specyfikę diagnozy psychologicznej do celów sądowych, złożoność i różnorodność problemów, z którymi psychologowie muszą się zmierzyć w procedurach prawnych, szczególnego znaczenia nabiera wymóg, aby stosowane w badaniach metody spełniały najwyższe standardy rzetelności i trafności pomiaru, postulowane przez Stowarzyszenia polskie (m.in. przez Komisję ds. Testów Psychologicznych Komitetu Psychologii Państwowej Akademii Nauk - PAN), europejskie i amerykańskie (np. EFPA, 2013; International Test Commission, 2001).

Wymóg ten został również sformułowany wprost w Załączniku do zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lutego 2016 r. (poz. 76) - w Standardach Metodologii i Opiniowania W Opiniodawczych Zespołach Sądowych Specjalistów w pkt. 9. Wymogi dotyczące procesu diagnostycznego napisano:

9.5. Podstawowe metody badawcze powinny być uzupełniane w miarę możliwości innymi metodami badawczymi, które powinny spełniać standardy metodologiczne narzędzi badawczych, to jest posiadać następujące właściwości psychometryczne:

- a) trafność – właściwość oznaczającą, że test mierzy to, co ma mierzyć,
- b) rzetelność – określoną dokładność, z jaką test mierzy to, co ma mierzyć,
- c) obiektywność – niezależność wyników od osoby badającego,
- d) standaryzację – ujednolicony sposób posługiwania się testem,

- e) normalizację – proces opracowywania norm umożliwiającą odniesienie indywidualnego wyniku do wyników określonej grupy osób,
- f) adaptację kulturową – dostosowanie testu opracowanego w innych warunkach kulturowych do warunków kultury, w której badanie jest przeprowadzane.

Jak wynika z przesłanych do Stowarzyszenia recenzji – m.in.: dr hab. Agaty Chudzikiej-Czupały, prof. dr hab. Marii Deptuły, dr hab. Jacka Pyżalskiego, prof. dr hab. Beaty Pastwa-Wojciechowskiej, dr hab. Bernadetty Izdorczyk oraz niekwestionowanego Autorytetu w dziedzinie metodologii jakim jest prof. dr hab. Jerzy Marian Brzeziński omawiane testy zostały opracowane od podstaw w polskiej specyfice kulturowej, zaś przyjęte przez autorów założenia mają silne ugruntowanie we współczesnych koncepcjach teoretycznych i zostały potwierdzone przez weryfikację empiryczną. Należy podkreślić wieloaspektowy charakter opracowanych testów oraz przeprowadzenie zaawansowanych analiz psychometrycznych, potwierdzających ich wysoką trafność i rzetelność. Ponadto, ze względu na komputerowy charakter narzędzi, oznaczający prowadzenie badania oraz obliczanie wyniku w sposób zautomatyzowany, na podstawie zaimplementowanych algorytmów i ściśle określonych procedur działania, przedstawione do oceny testy należy uznać za obiektywne i wystandaryzowane.

Aktualnie w pracy biegłych sądowych psychologów i pedagogów istnieje ciągle potrzeba takich narzędzi jakie opracowała firma Diagmatic.

Zachęcamy biegłych do stosowania powyższych narzędzi w praktyce sądowej i przesyłanie do SPSwP informacji o przydatności tychże testów w specyfice ich pracy .

PREZES
Stowarzyszenia Psychologów
Sądowych w Polsce

dr Maria Kujawa
dr Maria Kujawa